



ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Střední průmyslová škola, Ostrov, Jáchymovská 1

Jáchymovská 1, 363 11 Ostrov

Identifikátor školy: 600 009 084

Termín konání komplexní inspekce: 26. listopad – 4. prosinec 2001

Čj.	052 72/02-5140
Signatura	ke2fv508

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola poskytuje úplné střední odborné vzdělání v technických oborech formou čtyřletého denního studia a pětiletého dálkového studia žákům, kteří ukončili povinnou devítiletou docházku a byli přijati na základě přijímacího řízení. Ve školním roce 2001/2002 jsou na základě schváleného vzdělávacího programu vyučovány obory Strojírenství 23-41-M/001, Silniční doprava – provoz a údržba vozidel 23-45-M/005 a Elektrotechnika 26-41-M/002. Škola vzdělává 435 žáků v 16 třídách denního studia, vždy po čtyřech v ročníku, a 81 žáků v pěti třídách jednotlivých ročníků dálkového studia.

Pro odbornou výuku škola využívá tři učebny výpočetní techniky, z toho jednu s připojením na internet, jednu učebnu psaní na stroji, dále pět laboratoří pro elektrotechniku a automatizaci a dvě strojírenské. Výuka předmětu praxe probíhá ve dvanácti dílnách různého zaměření, dílna pro diagnostiku automobilů je využívána jako školní autoservis pro veřejnost.

Žáci mají k dispozici žákovskou knihovnu a k ní přilehlou improvizovanou studovnu.

Součástí školy je též školní jídelna, která poskytuje stravování žákům a zaměstnancům školy.

Inspekce se zaměřila na komplexní posouzení průběhu vzdělávání v oborech denního studia.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Povinný maturitní předmět je vyučován v prvním a čtvrtém ročníku oborů denního studia tři hodiny týdně, ve druhém a třetím ročníku dvě hodiny týdně, časová dotace odpovídá schváleným učebním dokumentům; učební osnovy jsou plněny. Rámcový obsah učiva je rozpracován do jednotlivých ročníků, na tento rozpis navazují roční tematické plány. Nejvíce času je věnováno výuce literární historie (cca dvě hodiny týdně), pro jazykové učivo a výuku komunikativních dovedností již pak nezůstává optimální prostor. Návaznost učiva, způsob zadávání kontrolních písemností a obsah maturitních okruhů jsou koordinovány v rámci komise společenskovedních předmětů, do níž je český jazyk začleněn.

Předmět vyučují dva pedagogové, oba odborně i pedagogicky způsobilí.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, jejichž vybavení nábytkem i výzdoba nejsou příliš esteticky podnětné. Při výuce nejsou využívány žádné pomůcky ani didaktická technika. V kabinetu českého jazyka jsou k dispozici videorekordér, gramofon a gramofonové desky. Vyučující se snaží hodiny oživit různými publikacemi či reprodukcemi souvisejících výtvarných děl. Žáci nižších ročníků jsou vybaveni vhodnými učebnicemi, od žáků ročníků vyšších učitelé učebnice (především literární) již nevyžadují.

Psychohygienické a didaktické zásady nejsou v některých případech dodržovány, co se týče zařazení předmětu do rozvrhu hodin. Některé třídy mají téměř všechny týdenní hodiny českého jazyka na konci dopoledního vyučování; ve dvou třídách probíhá výuka předmětu až v hodinách odpoledních. Ve výuce samotné jsou poměrně často střídány činnosti, mnohdy se však výuka stává monotónní v případě diktování poznámek do sešitů (způsobeno absencí učebnic ve vyšších ročnících, které nejsou vyžadovány).

Navštívené hodiny byly vcelku velmi dobře připraveny a zorganizovány. V hodinách jazykového vyučování byly použity pestřejší metody a formy práce, především dynamický řízený rozhovor, kde žáci gramatické učivo sami vyvozovali a poznatky zařazovali do jazykového systému. V hodinách literatury převládal monologický výklad učitele, doprovázený mechanickým diktováním poznámek o životě autorů a obsahu jejich děl. Tyto

části postrádaly výchovu ke čtenářství a byly neefektivní. V jiných částech byly naopak úspěšně interpretovány ukázky literárních děl, žáci byli vedeni k vyjádření vlastních pocitů z přečtených textů.

Téměř v žádné hodině nebyla vytvořena žádoucí zpětná vazba, chybělo shrnutí učiva, jen v omezené míře jsou žáci vedeni k sebehodnocení. Vyučující žáky vhodně motivují zejména využitím mezipředmětových vazeb (historie, výtvarné umění), aktualizací učiva či vyslovením vlastního názoru na předkládaná literární díla. Klasifikace se pohybuje převážně v pásmu průměru, ve škole téměř nejsou žáci prospívající z předmětu výborně nebo nedostatečně. Žáci jsou hodnoceni především za písemný projev, rozvoj komunikace není optimální.

V hodinách byla vytvořena pracovní atmosféra, žáci a učitelé se vzájemně respektují.

Kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura je průměrná.

Cizí jazyky – německý a anglický jazyk

Časové dotace předmětu německý jazyk a anglický jazyk odpovídají schváleným učebním dokumentům. V souladu s obsahem učiva jsou vyučujícími zpracovány tematické plány, z materiálů předložených ke kontrole (včetně seznamu maturitních témat) vyplývá, že do výuky německého i anglického jazyka je zařazována odborná terminologie odpovídající zaměření jednotlivých učebních oborů. Při hospitacích nebyl zjištěn zásadní časový nesoulad postupu vyučujících s jejich tematickými plány; učební osnovy jsou plněny. Vyučující jazyků jsou sdruženy v předmětové komisi cizích jazyků, chybí však jejich hlubší spolupráce v oblasti odborného zaměření jazykové výuky.

Výukou německého jazyka jsou pověřeny čtyři vyučující, z nichž jedna vyučuje jak anglický tak německý jazyk. Pouze jedna vyučující splňuje požadavky odborné způsobilosti, ostatní vyučují předmětu bez pedagogické i odborné způsobilosti, což negativně ovlivňuje kvalitu výuky cizích jazyků.

Výuka německého i anglického jazyka ve škole probíhá jednak ve specializovaných učebnách jazyků, jednak v běžných učebnách, jejichž estetická úroveň je různá a pro výuku obou jazyků jazyka málo podnětná. Vybavení slovníkovými a jazykovědnými příručkami není dostatečné z hlediska množství ani kvality, žáci nemají běžný přístup k odborné literatuře vzhledem k jejímu umístění v kabinetu vyučujících. Chybějí též základní tabelární a obrazové pomůcky, vyučující je částečně nahrazují vlastnoručně připravenými pomůckami. Vyučující mají k dispozici běžně používanou didaktickou techniku, ta ve sledovaných hodinách použita nebyla. Žáci používají moderní učebnice cizích jazyků všeobecného zaměření, odborné texty obsahující odbornou terminologii daného oboru doplňují vyučující pomocí vlastních učebních materiálů.

Psychohygienické zásady výuky jsou vcelku dodržovány, oba předměty jsou do rozvrhu zařazeny správně.

Všechny hospitované hodiny byly pečlivě připravené. Převážná většina sledovaných hodin byla vedena tradičním frontálním způsobem, struktura hodin co do zařazování různých pracovních činností byla pestrá, tempo pak přiměřené znalostem, dovednostem i schopnostem žáků. V některých sledovaných hodinách byly zadávány i běžné základní pokyny v mateřském jazyce. Jiné hodiny byly vedeny důsledně v cizím jazyce. Podmínky pro samostatné a aktivní učení žáků však vyučující vytvářely spíše ojediněle. Celkově jsou žáci vedeni k samostatnosti jen zřídka, k sebehodnocení pak jen nahodile. Ve většině sledovaných hodin byl věnován dostatečný prostor procvičování a opakování učiva. Z hlediska efektivity výuky měla většina hospitovaných hodin průměrnou úroveň, až na výjimky převažovala aktivita učitele.

Ve většině hodin byli žáci seznámeni se záměrem vyučovací hodiny, v některých hodinách byl počáteční motivační vstup nahrazen různou formou opakování, klasickým ústním nebo písemným zkoušením. Co se týče průběžné motivace, převažovalo verbální hodnocení žákovských výkonů. Ve většině hodin zcela chybělo celkové zhodnocení práce v závěru hodiny. Výuka je celkově zaměřena spíše na formální osvojení lexikálních jednotek a gramatické stránky jazyka, spíše ojediněle je věnována pozornost rozvíjení vlastních komunikativních dovedností žáků. K hodnocení žáků je používáno pravidelného klasického ústního zkoušení i písemného prověřování znalostí a dovedností.

Atmosféra ve sledovaných hodinách byla pracovní, žáci reagovali bezprostředně. Pravidla slušného chování jsou respektována bez nutnosti zásahu ze strany vyučujících. Komunikaci mezi vyučujícími a žáky i mezi žáky samotnými v průběhu hospitovaných hodin charakterizoval vzájemný respekt a korektnost.

Kvalita vzdělávání v předmětu německý jazyk a anglický jazyk je celkově hodnocena jako průměrná.

Společenskovědní předměty (občanská nauka, dějepis)

Sledovaným předmětům je v učebním plánu jednotlivých oborů věnován poměrně úzký prostor, to však odpovídá schváleným učebním dokumentům. Výuka je zaměřena především praktickým způsobem; učivo je vhodně rozčleněno do tematických plánů, učební osnovy obou sledovaných předmětů jsou plněny.

Dějepis vyučuje odborně i pedagogicky způsobilý učitel, občanskou nauku dva, z nichž jeden dosáhl odborné i pedagogické způsobilosti, druhému chybí způsobilost odborná.

Materiální podmínky výuky odpovídají postavení, které má výuka těchto předmětů v učebním plánu technicky zaměřené školy. V občanské nauce žáci učebnice nepoužívají, pro dějepis jsou vybaveni zastaralými a nevhodnými učebnicemi zapůjčovanými z knižního fondu školy. V hodinách dějepisu byla vhodně a účelně použita mapa.

Psychohygienické podmínky výuky sledovaných předmětů jsou vcelku velmi dobré, nevhodné je zařazení některých hodin dějepisu do odpoledních hodin a následně po hodinách tělesné výchovy.

Navštívené hodiny měly velmi dynamický průběh, učitelé vhodně zařazovali a organizovali jednotlivé činnosti. Nauková a teoretická složka obou předmětů byla vzhledem k minimální časové dotaci v učebním plánu vhodně potlačena, převládlo praktické pojetí, při kterém měli žáci možnost vyjádřit se k aktuálním společenským problémům a vytvořit si vlastní názor na otázky s učivem související. Žáci jsou viditelně vedeni k účelné diskusi, některé hodiny měly silný výchovný charakter.

V hodinách jsou žáci motivováni jak osobnostmi jednotlivých učitelů, tak možnostmi vyjádřit volně svůj názor. Hodnocení je převážně pozitivní, klasifikace byla vždy objektivní a zdůvodněná.

V hodinách byla vytvořena příjemná nekonfliktní atmosféra, učitelé vhodně reagovali i v případě citlivých témat či kontroverzních názorů žáků..

Kvalita vzdělávání v uvedených společenskovědních předmětech je velmi dobrá.

Všeobecně vzdělávací přírodovědné předměty (matematika, fyzika, chemie)

Všechny výše uvedené přírodovědné předměty jsou vyučovány v jednotlivých ročnících i studijních oborech v souladu se schváleným učebním plánem. Dominantní postavení matematiky zejména u studijního oboru Elektrotechnika je v novější verzi učebního plánu potvrzeno zvýšením týdenní hodinové dotace ve třetím a čtvrtém ročníku o jednu hodinu

týdně na celkových čtrnáct hodin, zatímco obor Strojírenství zůstává na původních dvanácti hodinách a o další dvě hodiny matematiky méně má studijní obor Silniční doprava. Posílená hodinová dotace nesporně přispěje odborným elektrotechnickým předmětům a umožňuje kvalitativně posunout úroveň maturitní zkoušky z matematiky na úroveň gymnaziální. Oba zbývající předměty, fyzika spolu s chemií, v tomto pořadí důležitosti, mají za úkol připravit teoretickou vědomostní základnu pro odborné předměty ve třetím a čtvrtém ročníku, chemie končí po prvním, fyzika po druhém ročníku studia, součástí kurzu chemie je ekologie (viz níže). Jednotliví vyučující mají vypracována časová rozvržení učiva, respektující rozdílnou náročnost probíraných tematických celků; učební osnovy jsou plněny. Všechny vyučující charakterizuje zodpovědná příprava na vyučovací hodiny a zřejmá snaha o co nejlepší výsledky jejich tříd.

Předmětům vyučuje celkem pět vyučujících, čtyři z nich jsou odborně i pedagogicky způsobilí, ve zbývajícím případě je matematika vyučována bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti (nutno ovšem zdůraznit, že bez zásadní újmy na kvalitě výuky). Celý tým vyučujících přírodovědných předmětů charakterizuje celkově velmi dobrá odborná i metodická úroveň výuky a neformální vzájemná spolupráce v rámci stejnojmenné předmětové komise.

Materiální zázemí výše uvedených předmětů je standardní a postačující, jak pokud se týká učebnic a sbírek příkladů a odborných publikací v učitelské knihovně, tak pokud se týká pomůcek a didaktické techniky. Materiální podmínky tak reflektují jednak výše uvedené rozdílné postavení přírodovědných předmětů, jednak skutečnost, že prioritou školy jsou předměty odborné. Výuka probíhá v běžných učebnách, psychohygienické podmínky výuky jsou v rozvrhu i ve vyučovacích hodinách dodržovány.

Hospitované hodiny měly vesměs velmi dobrou odbornou i metodickou úroveň, charakterizovala je efektivní, systematická a důsledná práce vyučujících. Dalšími společnými pozitivními atributy výuky byly jednak snaha všech vyučujících o maximální srozumitelnost výkladu s využitím praktických poznatků a zkušeností samotných žáků, jednak jejich snaha o trvalou aktivizaci třídy v průběhu celé hodiny. Příklady k procvičení byly vhodně voleny s patřičnou gradací náročnosti, poněkud archaický nádech má diktování zadávaných úloh. Z metodického hlediska byl základem všech hodin řízený rozhovor. Rezervy se týkají výraznějšího využití žádaného moderního problémového pojetí výkladu s případnou samostatnou tvůrčí a badatelskou prací žáků, včetně motivačních stimulů; z hodnoceným předmětů měla k naznačenému modernímu pojetí výuky nejbližší fyzika.

Úroveň znalostí žáků je nevyrovnaná a je poznamenána klesajícími vstupními dispozicemi i ambicemi uchazečů, zejména ve studijním oboru strojírenském a dopravním.

Hodnocení žáků při zkoušení bylo odpovídající, náročnější pojetí je s ohledem na výše uvedený vstupní deficit namístě. Klasifikace ve všech předmětech je objektivní a svědčí o velmi dobré znalosti individuálních možností žáků v jednotlivých předmětech.

Všichni vyučující se prezentovali bezprostředním, vstřícným a přátelským způsobem komunikace se žáky, klima v hodinách bylo nezávisle na úrovni tříd i jednotlivců nestresující.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných přírodovědných předmětech je velmi dobrá.

Základy ekologie, Chemie a ekologie

Výuka uvedených předmětů probíhá v souladu se schválenými učebními plány. Hospitační činnost, kontrolou zápisů v třídních knihách a v předložených tematických plánech nebyly zjištěny žádné nedostatky při plnění učebních osnov. Shodu vykazovaly i zápisy v třídních knihách s postupem výuky podle tematických plánů.

Dlouhodobá příprava na výuku byla charakterizována správným plánováním, předem stanovenými pravidly vzájemných vztahů, požadavků a nároků. Při výuce postupují oba vyučující v souladu se svými tematickými plány.

Vyjmenované předměty vyučují dva učitelé pedagogicky způsobilí, odbornou způsobilost k výuce těchto předmětů má jen jeden.

Předměty jsou vyučovány v kmenových učebnách, které nejsou vybaveny žádnými pomůckami. Názorné a audiovizuální pomůcky s výjimkou tabule vyučující při hodinách nepoužívali. Žákovským studijním materiálem jsou učebnice, doplňované sešity. Kabinety jsou vybaveny odpovídajícím množstvím učebních pomůcek.

Organizace výuky i zvolené pracovní tempo respektovaly psychohygienické zásady. Pracovní prostředí jedné třídy odpovídalo běžnému standardu, druhá třída byla vybavena starým nábytkem, holé stěny zdůrazňovaly neinspirující pracovní prostředí. Při výuce nebyly porušovány zásady bezpečnosti. Předměty byly do rozvrhu zařazeny správně.

Průběh a členění hospitovaných hodin odpovídaly stanovenému cíli. Hodiny byly vedeny frontálním způsobem bez použití učebních pomůcek. Výklad byl zajímavý s častými odkazy na praxi. Vyučující navazovali na předchozí poznatky, využívali aktuálních informací. Výraznými charakteristickými znaky kontrolovaných hodin byla snaha o dialog a o aktivní zapojení všech žáků do procesu výuky.

Motivace byla používána vhodným způsobem a v odpovídající frekvenci. Úvodní procvičování a zkoušení navazovalo na předcházející učivo. Výsledek klasifikace vyučující zdůvodňovali a veřejně oznamovali. Hodnocení bylo objektivní a nesetkávalo se s nesouhlasem žáků.

Interakce a komunikace patřily mezi pozitivní stránky výuky. Výuka probíhala v dobré pracovní atmosféře, žáci respektovali dohodnutá pravidla, byli pozorní a soustředění. Vztah vyučujících k žákům byl přátelský s náznakem rovnocenných partnerských vztahů. Na kulturu verbálního projevu žáků, jejich souvislého vyjadřování a používání odborné terminologie dbali vyučující jen v některých případech. Při kontrolovaných hodinách nedošlo ke konfliktním situacím, které by vyžadovaly nestandardní řešení.

Kvalita vzdělávání v ekologických předmětech je celkově průměrná.

Ekonomika

Výuka ekonomiky probíhá v souladu se schválenými učebními plány. Učivo je časově rozpracováno v tematických plánech. Hospitační činností i kontrolou zápisů v třídních knihách nebyly zjištěny žádné nedostatky při plnění učebních osnov; harmonogram výuky zpracovaný v ročních tematických plánech je dodržován.

Předmět ekonomika vyučuje jediná pedagožka, která je odborně i pedagogicky způsobilá.

Výuka tohoto předmětu probíhá v běžných učebnách, vyučující má k dispozici nejnutnější pomůcky. Ani v jedné sledované hodině nebyli žáci vybaveni učebnicemi, dle sdělení vyučující nejsou ani k jejich pořízení vyzváni. Ke studiu tedy žáci používají vlastní poznámky pořizované v průběhu hodin dle diktátu vyučující a zápisu na tabuli. Názorné pomůcky nebyly v hospitovaných hodinách používány, žáci byli pouze informováni o existujících pramenech.

Organizace výuky i zvolené pracovní tempo respektovaly psychohygienické zásady. Vyučující stanovila pravidla vzájemných vztahů, požadavků a nároků, která jsou žákům známa a vedou k úspoře času v průběhu vyučovacích hodin. Prostředí v učebnách odpovídalo běžnému standardu.

Průběh a členění hospitovaných hodin odpovídaly stanovenému cíli. Všechny hodiny byly vedeny frontálním způsobem. Výklad byl zajímavý, měl logickou návaznost na předchozí

poznatky žáků, obsahoval aktuální informace a byl srozumitelně ilustrován příklady se vztahem k praktické činnosti žáků. Zápis probíraného učiva byl výstižný a dobře strukturovaný. Výrazným charakteristickým znakem sledovaných hodin byla snaha vyučující o dialog a aktivní zapojení všech žáků do procesu výuky, účinnost tohoto působení byla však v jednotlivých hodinách různá.

Vyučující se snažila motivovat žáky praktickým využitím poznatků v souvislosti s budoucím předpokládaným profesním uplatnění žáků. Úvodní procvičování a zkoušení navazovaly na předcházející učivo. Vyučující klasifikaci veřejně oznamovala, ne vždy však zdůvodňovala. Hodnocení bylo objektivní a nesetkávalo se s nesouhlasem žáků.

Interakce a komunikace byly na dobré úrovni, výuka probíhala v dělné pracovní atmosféře. Vztah vyučující k žákům je přátelský, vytvořeny jsou rovnocenné partnerské vztahy.

Kvalita vzdělávání v předmětu ekonomika je celkově velmi dobrá.

Tělesná výchova

Ve všech třídách školy je tělesná výchova vyučována dvě hodiny v týdnu. Takto stanovená časová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu. Doporučovaná třetí vyučovací hodina není zavedena. Hospitační činností, kontrolou předložených tematických plánů a zápisů v třídních knihách nebyly zjištěny žádné nedostatky při plnění učebních osnov. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd. Dlouhodobou přípravu na výuku mají učitelé zajištěnou správně zpracovanými učebními plány, pravidelnou činností předmětové komise, plánováním lyžařského výcvikového kurzu, pravidelným doplňováním sportovních pomůcek a organizováním školních sportovních soutěží, včetně pravidelné účasti na okresních kolech sportovní středoškolské olympiády. Bezchybná bezprostřední příprava byla charakterizována včasným zahajováním hodin, dostatečným množstvím pomůcek a kvalitním průběhem vyučovacích jednotek.

Nepovinné a volitelné předměty se sportovním zaměřením nejsou do rozvrhu hodin zahrnuty, z důvodu minimálního počtu zdravotně problémových žáků není zřízeno oddělení zdravotní tělesné výchovy. Zájmové kroužky svoji činnost nabízejí pro zájemce z řad fotbalistů, basketbalistů a volejbalistů. Na lyžařský výcvikový kurz jezdí většina žáků druhých ročníků. Výcvik je organizován formou denního dojíždění a probíhá v blízkých krušnohorských střediscích. Mimoškolní sportovní aktivity organizuje školní klub Asociace školních sportovních klubů České republiky. Náplní práce je organizace tréninků a příprava reprezentantů školy na okresní středoškolskou olympiádu, které se škola zúčastňuje v kategorii chlapců a děvčat. V současné době jsou chlapci ve své kategorii první. Nepravidelně jsou pořádána i školní kola, která vrcholí sportovním dnem na konci školního roku. Škola pravidelně organizuje i sportovně-turistické kurzy.

Tělesnou výchovu v rozsahu čtyřiceti hodin v týdnu vyučují čtyři pedagogové. Dva z nich, kteří učí dohromady třicet hodin za týden, jsou pedagogicky a odborně způsobilí, zbývajících deset hodin učí učitel s pedagogickou způsobilostí a učitel, který nemá odbornou ani pedagogickou způsobilost. Všichni vyučující jsou muži a mají dostatečně dlouhou praxi.

Pro výuku jmenovaného předmětu mají učitelé k dispozici jedinou vlastní tělocvičnu minimálních rozměrů a další (jen o málo větší) pronajatou od městského domu dětí a mládeže. Školní tělocvična je vybavena základním gymnastickým nářadím a náčiním, nechybí dva koše na basketbal a sloupky na volejbal. Nářadovna je současně i chodbou spojující vnitřní prostory. Součástí tohoto sportovního zařízení je kabinet spojený se skladem sportovních pomůcek, šatna a malá posilovna. Žádné další sportovní zařízení škola nevlastní. Pro cvičení venku využívá přilehlý park a víceúčelové hřiště místního školského zařízení. Atletickou dráhu škola nemá, ani si ji nemůže pronajmout. Sportovních pomůcek je ve škole odpovídající

množství, nadstandardní vybavení škola nemá.

Základním problémem psychohygienických podmínek výuky jsou počty žáků ve vztahu k velikosti tělocvičen, které jsou při některých hodinách na hranici bezpečnosti. Dobře nepůsobí šatny ani další prostory patřící k tělocvičně. Hygienické zařízení zde chybí. Pronajaté víceúčelové hřiště je kvalitní, má tartanový povrch, je dostatečně prostorné. I když vyučující při výuce dbali na bezpečnost, docházelo vinou vysokého počtu žáků ke kolizním situacím, které nebylo možno eliminovat.

Struktura hospitovaných hodin odpovídala možnostem a věku žáků, stanoveným výukovým cílům i prostorovým kapacitám tělocvičen. Přes špatné prostorové a psychohygienické podmínky dokázali učitelé pracovat formami skupinového vyučování, mnohdy i za cenu rizik (posilování bez přímého dohledu, nebezpečí srážek při nácviu herních činností jednotlivce, úderu míčem apod.). Hodiny byly dynamické, dostatečně efektivní i intenzivní. Samozřejmostí bylo dostatečné množství pomůcek v každé hospitované hodině. Správné byly metodické postupy a zařazování dostatečně velkého počtu dobře předvedených ukázek. Menší pozornost věnovali někteří učitelé pořadové přípravě.

Přes nepříznivé prostorové a psychohygienické podmínky dokázali učitelé své žáky dostatečně motivovat svým pozitivním přístupem k předmětu, dobrou organizací hodin, nabídkou mimoškolních aktivit, pochvalou i vlastními motorickými dovednostmi. Mezi motivující formy patří i pravidelné hodnocení žáků, možnost sledování růstu výkonnosti a spravedlivá klasifikace.

Vztahy mezi pedagogy a žáky byly bezproblémové. Učitelé vystupovali demokraticky, žáci neporušovali dohodnutá pravidla, nedocházelo ke konfliktním situacím. Dobré byly i vztahy mezi jednotlivými skupinami žáků včetně vypjatých herních situací.

Kvalita výuky v předmětu tělesná výchova je velmi dobrá.

Vybrané odborné předměty elektrotechnické (Elektrická měření, Elektrická zařízení, Elektrické stroje a přístroje, Základy elektrotechniky, Elektroenergetika, Výkonová elektronika, Automatizační technika a Číslicová technika)

Výše uvedená skupina předmětů studijního oboru Elektrotechnika je vyučována podle schválených učebních plánů, (podle jejich novější verze učí škola druhým rokem). Týdenní hodinové dotace předmětů, stejně jako požadované dělení do skupin, jsou dodržovány. Jednotliví vyučující mají vypracovány podrobné tematické plány, jeden z klíčových odborných předmětů Elektrická měření je vhodně vyučován modulovým způsobem vždy třemi vyučujícími, v průběhu roku tak žáci absolvují kromě teorie přibližně třicet praktických měření. Hospitované hodiny byly svědomitě připraveny; učební osnovy jsou plněny. Výuku odborných elektrotechnických předmětů zajišťuje celkem devět vyučujících s příslušnou odbornou způsobilostí (absolventů elektroinženýrského studia), většinu týmu tvoří zkušení dlouholetí odborní učitelé školy navíc s požadovanou způsobilostí pedagogickou. Potřebné doplňující pedagogické studium nemá pouze dvojice vyučujících působících ve škole krátce. Vzájemnou spolupráci a výměnu zkušeností garantuje předmětová komise. Nutno poznamenat, že vedení školy má potíže s potřebnou generační výměnou, přibližně čtvrtinu výuky odborných elektrotechnických předmětů totiž zajišťují učitelé důchodci.

Materiální podmínky výuky jsou postačující, škola se snaží postupně systematicky modernizovat právě vybavení pro odborné předměty. Z důvodu trvale velmi omezených rozpočtových možností je dlouhodobě plánovaná ústřední modernizace finančně nejnáročnější skupiny přístrojů slaboproudé elektroniky v časovém skluzu. Laboratoře pro elektrická měření jsou umístěny v samostatném pavilonu, celkově mají výše uvedené odborné předměty velmi

dobré prostorové podmínky. Rovněž postačující, nicméně skromné, je vybavení didaktickou technikou.

Psychohygienické zásady výuky jsou respektovány, jak ve skladbě rozvrhu, tak při vlastní výuce. Vyučující důsledně dbají na dodržování zásad bezpečnosti při výuce.

Z metodického hlediska byla základem všech hospitovaných hodin frontální forma výuky, snaha o aktivizaci žáků v průběhu hodin byla individuálně různá. Společnými pozitivními rysy výuky byly systematičnost výkladu, jeho praktické pojetí a velmi dobrá odborná úroveň všech předmětů, praktická cvičení nevyjímaje. Z pohledu moderní metodiky předmětu chybí jednak problémové pojetí výkladu (žáci individuálně či týmově spoluvytvářejí optimální postup při řešení problému) a jednak častější uplatňování pozitivní motivace žáků, ať již vstupní, či průběžné (pochvaly či známky za aktivní práci v hodině). Systém zkoušení žáků garantuje objektivnost klasifikace a respektuje specifika předmětu

Hospitované hodiny charakterizoval oboustranně vstřícný a přátelský způsob komunikace, takže i průměrně nadaní žáci mohli absolvovat vyučovací hodiny bez nežádoucího stresu.

Kvalita vzdělávání v odborných předmětech elektrotechnických je celkově velmi dobrá.

Vybrané odborné předměty se zaměřením na výpočetní techniku (Práce s počítačem, Využití počítačů)

U studijních oborů Elektrotechnika a Strojírenství tvoří odborné předměty zaměřené na výpočetní techniku důležitý rámec ústřední skupiny příslušných odborných předmětů elektrotechnických či strojírenských. Výjimku tvoří studijního obor Silniční doprava, kde žáci absolvují pouze ve druhém ročníku základní kurz výpočetní techniky. Ve všech studijních oborech jsou výše uvedené předměty vyučovány podle schváleného učebního plánu s předepsanou týdenní hodinovou dotací, učební osnovy jsou plněny. Obsah učiva po úvodním zvládnutí základního uživatelského softwaru (Word, Excel, Internet) postupně reflektuje speciální požadavky příslušného studijního oboru (AutoCAD 2000, CAtech). Zvládnutí výpočetní techniky je nezbytnou technickou podmínkou úspěšného absolvování závěrečné odborné maturitní zkoušky. Jednotliví vyučující mají vypracována podrobná časová rozvržení učiva, kontinuitu výuky garantuje předmětová komise.

Výuku zajišťuje celkem osm vyučujících. Čtyři z nich jsou odborně i pedagogicky způsobilí, tři mají způsobilost pouze odbornou a jeden nemá ani odbornou ani pedagogickou způsobilost. V rámci výše uvedené předmětové komise probíhá neformálním způsobem výměna zkušeností, v početném týmu nesporně nutná.

Materiální podmínky výuky jsou celkově dobré po stránce technické i programové. Žáci mohou pracovat u počítačů individuálně. K dispozici mají dvě počítačové učebny, které mohou navštěvovat na základě stanovených pravidel i ve svém volném čase. S materiálními podmínkami korespondují svou dobrou úroveň i podmínky psychohygienické. S výjimkou prvního ročníku, kde žáci mají jednu hodinu ryze teoretickou, pracují vyučující se žáky přímo na počítačích tradičním způsobem. Po krátkém teoretickém společném úvodu pro celou skupinu s nimi individuálně procvičují nejdříve dílčí uživatelské dovednosti (případně za asistence pokročilejších spolužáků), aby následně všichni žáci dokázali samostatně co nejúspěšněji zvládnout komplexní praktické úlohy, za které jsou klasifikováni. Hospitované hodiny charakterizovala na jedné straně trpělivá, systematická a dobře organizačně promyšlená práce vyučujících, na straně druhé pak spontánní zájem a aktivita většiny žáků. Někteří vyučující připravují autorsky vlastní uživatelské příručky. Přes uvedený přirozený zájem žáků o tento všeobecně oblíbený předmět je i tady na místě výraznější pozitivní motivace žáků v průběhu hodiny ze strany vyučujících, navíc ve dvou úrovních - u pokročilých i u začátečníků.

Uvedený kvalitní rámec výuky doplňovala oboustranně vstřícná a přátelská vzájemná komunikace.

Celkově je úroveň výuky odborných předmětů se zaměřením na výpočetní techniku velmi dobrá.

Odborné předměty – strojírenské

Strojírenské odborné předměty jsou v učebních plánech jednotlivých studijních oborů zařazeny ve shodě s učebními dokumenty. V oboru Strojírnost jsou odborné předměty rozšířeny o předmět Programování CNC strojů a předmět Konstruování pomocí počítače; pro tyto předměty byly školou zpracovány vlastní učební osnovy. Celková hodinová dotace strojírenských předmětů byla v učebních plánech školy posílena v rámci povolené desetiprocentní úpravy či z daného fondu hodin, o jehož využití rozhoduje ředitel školy.

Učivo jednotlivých předmětů je obsahově a časově rozpracováno v ročních tematických plánech. V předmětu strojírenství - studijní obor Elektrotechnika - je stanovený obsah učiva vzhledem k nízké hodinové dotaci a k menšímu významu předmětu pro odborný profil absolventa maximalistický, výuka podle tohoto plánu vede jen k povrchním a krátkodobým znalostem žáků. V předmětu Stavba a provoz strojů – studijní obor Strojírnost - není dodržován plánovaný časový sled tematických celků (ve sledované hodině bylo probíráno učivo plánované na únor). V plánování a přípravě jednotlivých hodin se učitelé více zaměřují na obsah než na metodickou a didaktickou stránku vyučování. Ve všech sledovaných předmětech jsou učební osnovy plněny.

Výuku strojírenských předmětů zajišťuje osm vyučujících; z toho tři splňují předepsané podmínky odborné i pedagogické způsobilosti, čtyři jsou způsobilí pouze odborně a jeden podmínky způsobilosti nespĺňuje vůbec. Vyučující jsou sdruženi v předmětové komisi, která garantuje výuku strojírenských předmětů jak po stránce odborné, tak po stránce plánování i souvisejících organizačních záležitostí.

Materiální zajištění výuky teoretických předmětů je velmi dobré, ve sbírkách odborného kabinetu je obsažen potřebný sortiment názorných pomůcek i reálných ukázek k ilustraci učiva. Pro předměty s odborně praktickým zaměřením (Konstruování pomocí počítače, Programování CNC strojů, Kontrola a měření,) byly zřízeny tyto odborné učebny a laboratoře.

- Odborná učebna pro předmět Konstruování pomocí počítače

Technické a programové vybavení učebny koresponduje s požadavky učebních osnov; počet pracovišť odpovídá počtu přítomných žáků.

- Odborná učebna pro předmět Programování CNC strojů

Vybavení učebny umožňuje výuku na dvou typech obráběcích strojů - soustruh, frézka. V době konání inspekce bylo v učebně sedm provozuschopných pracovišť; z toho dvě reálná, tj. s programovým výstupem vázaným na obráběcí stroj, a pět pouze s grafickou simulací zpracovaného programu. Z dalších tří pracovišť (soustruhy) nejsou dvě použitelná pro chybějící technické a softwarové vybavení, jedno pro zatím chybějící nástroje. Současný počet pracovišť neodpovídá vždy počtu žáků ve skupině a neumožňuje jim individuální pracovní činnost.

- Laboratoře pro předmět Kontrola a měření

Vybavení školních laboratoří měřicí a přístrojovou technikou neodpovídá zcela požadavkům učebních osnov, pro některé tematické celky není zajištěna žádná možnost praktického měření (např. zkoušky pevnosti materiálu).

Didaktická technika je pro potřeby vyučujících strojírenských předmětů zastoupena dvěma zpětnými projektory, jeden je stabilně umístěn v odborné učebně a jeden je mobilní, ten je

vyučujícím k dispozici pro využití ve třídách.

Učebnice a strojnické tabulky používané učiteli i žáky jsou staršího data a nepostihují změny v technické normalizaci; novelizované vydání strojnických tabulek není ve škole k dispozici. Uvedené změny jsou však učiteli sledovány a žáci jsou s nimi seznamováni.

Pracovní prostředí ve většině navštívených tříd působí strohým dojmem, třídy jsou vybaveny jen starším základním nábytkem a zašlá malba zvyrazňuje absenci jakékoli výzdoby. Prostředí v odborných učebnách koresponduje s úrovní technického vybavení a je podstatně příjemnější. Poněkud stísněné jsou prostorové podmínky v učebně Programování CNC strojů.

Teoretické vyučování probíhá v běžných učebnách. Většina těchto hodin se vyznačovala stereotypní strukturou, omezený výběr vyučovacích metod i zvolené formy práce jen minimálně iniciovaly žáky k aktivní činnosti. Rozdílnost hodin záležela v efektivitě využití názorných pomůcek či didaktické techniky a v účinnosti vytvářené zpětné vazby; v některých hodinách nebylo zvládnuto jejich časové rozčlenění.

Předměty vyučované v odborných učebnách jsou díky odborně praktickému pojetí pro žáky zajímavější, možnost bezprostředně uplatnit či ověřit teoretické poznatky působí motivačně. Vyučující těchto předmětů volí individuální přístup a umožňují žákům pracovat vlastním tempem. K celkové efektivitě výuky přispívají i nižší počty žáků, třídy jsou pro tyto předměty děleny na skupiny. Nedostatkem je výše zmíněný menší počet pracovních míst v učebně Programování číslicově řízených strojů (CNC strojů).

Hodnocení žáků probíhá na základě ústního a písemného zkoušení, v odborně praktických předmětech jsou žáci hodnoceni za zpracovaný úkol. Klasifikace ústního zkoušení nebývá vždy učiteli zdůvodňována; v některých předmětech je klasifikace velmi mírná, nepřiměřená znalostem žáků (Mechanika). Ústní hodnocení činnosti žáků v průběhu vyučování využívají jen někteří vyučující.

Komunikace mezi učiteli a žáky je oboustranně vstřícná, formy práce ve většině vyučovacích hodin však nevedou žáky k uplatňování komunikativních dovedností.

Kvalita vzdělávání v odborných strojírenských předmětech byla celkově hodnocena jako průměrná.

Praxe

Plánování výuky vychází ze schválených učebních dokumentů. Hodinová dotace stanovená v jednotlivých studijních oborech pro praktické vyučování je dodržována. Učivo předepsané učebními osnovami je podrobně rozpracováno v ročních tematických plánech. V oboru Strojírenství byly učební osnovy upraveny; tematický celek Dílenské programování CNC strojů byl z výuky předmětu praxe vyčleněn - důvodem je zařazení tohoto učiva v samostatném odborném předmětu. Předepsaná odborná praxe v rozsahu dvou týdnů je zařazena ve třetím ročníku; žáci ji vykonávají v souvislém celku na reálných pracovištích. Tuto praxi si žáci zajišťují sami, o jejím vykonání předkládají potvrzení, jehož součástí je hodnocení činnosti žáka na pracovišti firmy. Učební osnovy předmětu praxe jsou ve všech vyučovaných oborech plněny; výše uvedenou úpravou nebyly překročeny kompetence ředitele školy.

Učitelé praktického vyučování splňují předepsané kvalifikační požadavky, pouze jednomu z nich chybí požadovaná pedagogická způsobilost. Tito vyučující jsou sdruženi v předmětové komisi bez rozdílu oboru, kterému vyučují (strojírenství, elektrotechnika, diagnostika apod.). Komise garantuje dodržování a plnění učebních osnov, plánuje doplnění výuky odbornými exkurzemi žáků. Průběžné vzdělávání vyučujících je realizováno převážně spoluprací s firmami činnými v odpovídajících oborech, s ohledem na finanční možnosti školy jsou méně využívány relevantní nabídky kurzů a školení různých institucí. (Akreditovaná školicí centra určená pro oblast školství potřebné odbornosti nenabízejí.)

Výuka praxe probíhá ve školních dílnách a laboratořích, jejich vybavení odpovídá požadavkům učebních osnov, ale podmínky v některých dílnách kladou značné nároky na organizaci práce jak s ohledem na kvalitu výuky, tak i na bezpečnost žáků. Vzhledem k počtu žáků ve skupinách jsou v některých dílnách stísněné a pro vyučujícího málo přehledné prostory (diagnostika) či je praktická činnost žáků omezena počtem zřízených pracovišť (svařovna), stejný důsledek má častá poruchovost některých strojů staršího typu (obrobná).

Předmět praxe je v rozvrhu hodin zařazen ve tříhodinových celcích. Roční časový rozpis učiva počítá se střídáním žákovských skupin na jednotlivých školních pracovištích ve čtvrtletních cyklech. V době konání inspekce probíhala tato výměna žáků v jednotlivých školních dílnách, tím byl dán i průběh sledovaných hodin. Obsahem výuky bylo seznamování žáků s bezpečnostními předpisy a organizací práce. Vyučující zdůvodnili požadavky na pracovní oblečení a obutí, demonstrovali osobní ochranné pomůcky a seznamovali žáky s jejich použitím. Výuka byla názorná a uváděné příklady nepostrádaly motivaci.

Klidným vystupováním a vstřícným přístupem k žákům vyučující vytvářeli prostředí, které ve všech pracovních skupinách přispívalo k vzájemně bezproblémové komunikaci.

Výuka předmětu praxe je celkově hodnocena jako velmi dobrá

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování a příprava výuky vycházejí z platných učebních dokumentů. Učební osnovy jsou pro jednotlivé předměty rozpracovány v ročních tematických plánech a jsou plněny.

Personální podmínky jsou průměrné; předepsané kvalifikační předpoklady jsou ve složení pedagogického sboru lépe splněny po stránce odborné než pedagogické; v odborných předmětech je míra požadované pedagogické způsobilosti vyučujících nízká.

Materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou průměrné.

Metody a formy práce ve vyučovacích hodinách odpovídají v převážné míře tradiční frontální výuce s důrazem na aktivní roli učitele, což nepřispívá k vyšší míře efektivity a zužuje prostor pro aktivní činnost žáků. Tato oblast byla celkově hodnocena jako průměrná.

Slabší stránkou ve výchovně-vzdělávací práci je motivace a hodnocení žáků. V těchto částech jsou vyučovací hodiny průměrné.

Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky je velmi dobrá.

Průběh vzdělávání byl celkově hodnocen jako průměrný.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepční záměry vycházejí ze stávajícího vzdělávacího programu školy. Jsou soustředěny na kvalitu výuky i motivaci žáků k dosažení profesní úrovně ve zvoleném studijním oboru. V souvislosti se zaměřením školy na technické obory a vzhledem k postupné stabilizaci strojírenských podniků ve spádové oblasti školy zájem žáků i jejich zákonných zástupců o studium oborů v této škole přesahuje kapacitní možnosti školy. S tím souvisí nutnost provádění přijímacího řízení, jež proběhlo na základě kritérií stanovených přijímací komisí pro každý jednotlivý obor zvlášť. Uchazeči, kteří nespĺňovali kritéria stanovená pro přijetí bez přijímací zkoušky, byli přijati na základě výsledků přijímací zkoušky podle předem stanovených kritérií.

Roční plán práce pro školní rok 2001/02 je přehledně zpracovaný dokument, který stanoví úkoly či kompetence jednotlivých útvarů školy a rámcově určuje organizační zajištění školního roku; tento plán je doplněn četnými přílohami, zejména plány činnosti předmětových komisí, plánem exkurzí, plánem práce výchovného poradce a dokumentem s názvem Minimální preventivní program. Roční plán je průběžně rozpracováván a aktualizován v měsíčních plánech školy. V plánování i v činnosti školy inspekce sledovala cílevědomou snahu o rovnováhu mezi všeobecně vzdělávacími a odbornými předměty, i snahu o výchovné působení. Nabízené aktivity (mimoškolní i v rámci vyučování) vycházejí z reálných možností školy i z individuálních podmínek žáků a respektují jejich přirozené potřeby. Ve všech oblastech činnosti (školní i mimoškolní) mají žáci možnost vyniknout, jejich úspěchy jsou sledovány a oceňovány.

Vzdělávací program školy je schválen rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 25 378/01-21, ze dne 10. října 2001, s účinností od 30. června 2001.

Plánování výuky v jednotlivých studijních oborech vychází ze schválených učebních dokumentů, škola reaguje a zohledňuje též nastalé změny v plánech pro jednotlivé studijní obory. Učební plány jsou zpracovány v souladu se schválenými učebními dokumenty vždy pro konkrétní školní rok. Nepovinné nebo volitelné předměty nejsou v učebních plánech žádného oboru zařazeny. Učební osnovy jednotlivých předmětů byly rozpracovány v ročních tematických plánech, tyto pak schváleny předmětovými komisemi.

Žáci studijního oboru Elektrotechnika získávají na základě absolvování odborného kurzu písemné osvědčení o odborné způsobilosti v elektrotechnice. Získání tohoto osvědčení škola zajišťuje nad povinný rámec učebních osnov, čímž sleduje možnost širšího pracovního uplatnění svých absolventů.

Plánování bylo hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování

Vnitřní organizace školy je třístupňová. Širší vedení školy je tvořeno útvarem ředitele školy (1. stupeň) a jemu podřízenými útvary (2. stupeň), tj. útvarem organizace výuky a teoretického vyučování a útvarem praktických činností. Útvar organizace výuky a teoretického vyučování zahrnuje výuku všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů a je veden pracovníci ve funkci zástupkyně ředitele. Útvar praktických činností je řízen pracovníkem ve funkci vedoucího dílen. Třetí stupeň organizační struktury školy je představován dalšími organizačními celky (školní jídelna, údržba a úklid, ekonomické a hospodářské oddělení) či jednotkami (výchovný poradce, preventista, knihovnice, hospodář, předsedové předmětových komisí); oblast působení, kompetence i povinnosti vedoucích pracovníků či pracovníků pověřených danou problematikou jsou definovány v dokumentech školy. V průběhu inspekce byl ředitel upozorněn na zdvojování náplně práce některých pověřených pracovníků, tyto nedostatky byly odstraněny.

Poradními orgány ředitele jsou širší vedení školy složené z vedoucích pracovníků jednotlivých organizačních útvarů, pedagogická rada a předmětové komise.

Prostředkem vedení jsou pracovní porady; termíny těchto porad jsou předem plánovány a jsou součástí organizačního řádu školy pro daný rok. Pracovní porady jednotlivých útvarů jsou svolávány podle aktuální potřeby. Ze všech typů porad jsou pořizovány zápisy; předmětem jednání jsou otázky organizační, pedagogické a provozní, pozornost je věnována i vzdělávání pedagogických pracovníků – zprostředkováním nabídky vzdělávacích akcí či zařazením aktuálních informací z oblasti předpisů a norem.

Pedagogická rada zasedá v plánovaných termínech, termíny hodnotících a klasifikačních

porad jsou součástí organizačního řádu školy. Jednání je zaměřeno na problematiku a výsledky v oblasti výchovy a vzdělávání.

Ve škole pracuje osm předmětových komisí; čtyři pro odborné předměty studijních oborů a praxi: elektrotechnická, strojírenská, výpočetní techniky a praxe, další čtyři pro předměty všeobecně vzdělávací: komise společenskovední, cizích jazyků, přírodovědná a tělesné výchovy. Činnost komisí vychází z potřeby spolupracovat v rámci příbuzných předmětů a koordinovat návaznost mezi teorií a praxí, sjednotit výchovné působení a věnovat soustředěnou pozornost žákům se studijními či osobními problémy. Z jednání předmětových komisí jsou pořizovány zápisy, jejich prostřednictvím je ředitel školy průběžně informován o jednání předmětových komisí.

Výchovné poradenství zajišťuje škola prostřednictvím jednoho pracovníka. Další pracovník je pověřen koordinací aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Působení školy v těchto oblastech vychází z plánu práce výchovného poradce a plánu primární prevence. Řešení problematiky spolupráce školy s rodiči zletilých žáků v otázce poskytování informací majících charakter osobních údajů není dosud zahrnuta v dokumentech školy. Naopak aktuální problematika omlouvání absence, související s neochotou lékařů potvrzovat nepřítomnost žáků z důvodu nemoci, je zapracována a řešena ve vnitřním řádu školy. Hledání možností efektivního působení na docházku žáků bylo tématem pracovních porad na všech úrovních. Vedení školy dbá zejména v otázkách výchovného působení na včasné předávání informací mezi jednotlivými pedagogickými pracovníky (třídní učitel, výchovný poradce, vnitřní rozhlasový okruh) i mezi školou a rodiči (pravidelné rodičovské schůzky, spolupráce se Sdružením rodičů); snahou je vymezit pravidla, která vychovávají žáky ke korektnímu jednání. Z formulací předložených dokumentů vyplývá, že žákům školy není umožněno podílet se na jejich tvorbě; žákovská samospráva sice existuje, funguje však pouze formálně.

V propagaci školy jsou sledovány dva záměry - výchovný a reprezentační. Účastí i organizačním podílem na sportovních a profesních akcích s následujícím oceněním ředitelem školy jsou žáci motivováni k efektivnímu využívání volného času i ke zdravé soutěživosti. Pro širší veřejnost se škola prezentuje nejen při náboru žáků základních škol (inzeráty v regionálním tisku, výstava škol, den otevřených dveří), nýbrž i účastí na charitativních akcích, veřejným zahájením školního roku či slavnostním vyřazením žáků v reprezentativních prostorách města a prostřednictvím webových stránek.

Organizace vyučování probíhá dle stanoveného rozvrhu hodin, který odpovídá platným školským předpisům.

Povinná dokumentace školy je vedena v požadovaném rozsahu; zjištěné drobné formální nedostatky byly s ředitelem školy projednány a odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 obsahuje předepsané náležitosti, je však více popisem skutečnosti než podkladem pro sebehodnocení.

Organizační podmínky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ve škole působí celkem 38 pedagogických pracovníků (včetně ředitele), devět učitelů je zaměstnáno na zkrácený pracovní úvazek (6 až 16 vyučovacích hodin).

Studium k získání a doplnění požadované kvalifikace (bez rozlišení způsobilosti) absoluuje v současné době šest pedagogických pracovníků.

Průběžné vzdělávání pracovníků zprostředkované školou je zaměřeno především na odbornou stránku vyučovaných oborů a zkvalitnění jazykového vyučování. Škola spolupracuje s některými profesními organizacemi činnými v oblastech blízkých studijním oborům. Pracovníci školy jsou vysíláni na školení o změnách v předpisech vyučovaných oborů, na

školení k získání informační gramotnosti či další speciální školení týkající se vyučovaných studijních oborů, dále pak na předváděcí akce firem za účelem seznámení s novinkami v oboru. Pracovníci školy mohou využívat internetovou síť. Vzdělávání v útvaru praktických činností je zaměřeno na rozšiřování profesních znalostí a dovedností. Osvědčení vyučujících předmětu praxe jsou v předepsaných termínech aktualizována přezkoušením.

Ve zprostředkované nabídce vzdělávání je spíše opomíjena pedagogická problematika; v průběhu vzdělávání se tato skutečnost projevila nepříznivě.

K ocenění práce pedagogických pracovníků jsou využívány nadtarifní složky platu – osobní příplatek a odměna. Hodnocení zaměstnanců provádí ředitel školy na základě jím stanovených dokumentů Kritéria pro stanovení odměn a Kritéria pro stanovení osobního příplatku. Výše finanční odměny závisí na možnostech školy.

Ve škole jsou vytvářeny podmínky pro spolupráci mezi vyučujícími všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů; ty se pozitivně projevují jak v plánování výuky, tak při uplatňování mezipředmětových vztahů.

Základem pro efektivní výchovu jsou klidná pracovní atmosféra, otevřené a korektní vztahy mezi učiteli a žáky.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako spíše nadprůměrné.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní a hospitační činnost vykonává ředitel školy. Z dalších pracovníků má tuto činnost zakotvenu v pracovní náplni pouze zástupkyně ředitele školy.

V útvaru organizace výuky byla kontrolní činnost doložena plánem kontrol a hospitačí zástupkyně ředitele školy. V plánu jsou obecně specifikovány úkoly kontroly týkající se povinné školní dokumentace a sledování problémových jevů, především absence žáků; v oblasti hospitační činnosti není v dokumentu přesně specifikován záměr ani jeho časové určení. Hospitační činnost je prováděna. Hospitační záznamy o jevech, které jsou v hodinách sledovány, jsou spíše formální a neúplné; předložené záznamy neobsahovaly žádné závěry.

V žádném dalším útvaru není kontrolní činnost prokazatelně plánována. Další kontroly nejsou evidovány.

Kontrolní činnost ředitele školy byla doložena plánem hospitační činnosti na stávající školní rok s vytyčenými úkoly bez časového určení a záznamy z hospitovaných hodin. V tomto školním roce se ředitel školy zaměřil především na kontrolu začínajících učitelů, výuku odborných profilujících předmětů a předmětů s praktickým zaměřením. Z předložených dokumentů nevyplývá, zda jsou zjištěné skutečnosti konzultovány s vyučujícími, s jakou odezvou z jejich strany, případně zda je prováděna následná kontrola a s jakým výsledkem.

V plánování činnosti pro školní rok 2001/02 se neobjevují závěry, které by vyplývaly z uzavřené kontrolní a hospitační činnosti prováděné vedoucími pracovníky v loňském školním roce. Problematika vyplývající z kontrolních zjištění je řešena operativně.

Kontrolní mechanismy byly hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V plánování i v činnosti školy je vyváženým způsobem zastoupena výchovná i vzdělávací složka. Organizační struktura ve většině odpovídá potřebám řízení; informační systém je otevřený k žákům, rodičům i veřejnosti. Vedení školy věnuje pozornost průběžnému vzdělávání pedagogických pracovníků; vytvářené podmínky korespondují s potřebami odborných předmětů, pedagogické stránce vzdělávání není věnována dostatečná pozornost. Nejslabším článkem v řízení školy je kontrolní a evaluační činnost.

Podmínky vytvořené vedením školy pro výchovně-vzdělávací činnost byly celkově hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Střední průmyslová škola je příspěvkovou organizací. V průběhu roku 2000 prošla náročnými změnami. Do 30. srpna 2000 hospodařila jako rozpočtová organizace, s účinností od 1. září 2000 se změnila na příspěvkovou organizaci.

V roce 2000 škola hospodařila s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu, s finančními prostředky získanými jinou (doplňkovou) činností a s vlastními prostředky (fondy).

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Efektivnost využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům byla hodnocena za kalendářní rok 2000. Závazné ukazatele rozpočtu neinvestičních výdajů stanovené pro celé kontrolované období byly dodrženy. Takto poskytnuté finanční prostředky byly za rok 2000 řádně zúčtovány se státním rozpočtem.

Finanční prostředky poskytnuté na neinvestiční výdaje byly ve sledovaném období čerpány efektivně.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

V roce 2000 postupovala organizace při čerpání mzdových prostředků v souladu s platnými právními předpisy pro odměňování zaměstnanců v rozpočtových a příspěvkových organizacích a v souladu s vnitřním mzdovým předpisem, který podepsal ředitel školy s účinností od 1. ledna 2000.

Za kalendářní rok 2000 vyplatila organizace mzdové prostředky ze státního rozpočtu, z něhož 85,42 % tvořily nárokové a 14,58 % nenárokové složky platu. Rozborem vyplacených nenárokových složek platu bylo zjištěno, že 79,75 % tvořily osobní příplatky a 20,25 % mimořádné odměny. Kritéria pro stanovení osobních příplatků byla stanovena s platností od 1. září 1997, kritéria pro stanovení odměn jsou v platnosti od školního roku 2000/2001. Oba předložené dokumenty nebyly od data vydání aktualizovány, chybí prokazatelný doklad o tom, že zaměstnanci (i nově přijatí) byli s kritérii seznámeni.

Vzájemnou kontrolou skutečně vyplacených mezd v období leden – srpen 2000, statistického výkazu P1-04 za stejné období a mzdových nákladů uvedených v mimořádné účetní závěrce k 31. srpnu 2000 bylo zjištěno, že mzdy za srpen 2000 nebyly nákladově zúčtovány v období, s nímž časově souvisely. Tímto nesouladem došlo k porušení zákona o účetnictví.

Byla provedena kontrola namátkově vybraných osobních spisů zaměstnanců školy. Doložená personální dokumentace byla kompletní, drobné nedostatky byly během kontroly odstraněny. Bylo zjištěno, že nově nastupující zaměstnanci nedokládali předchozí zaměstnání, pouze na dotaznicích formou čestného prohlášení vypisovali jejich průběh, což není v souladu s pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení.

Kontrolou zařazení namátkově vybraných zaměstnanců do platových tříd a platových stupňů nebyly zjištěny závady.

Rozborem vyplacených částek na ostatní osobní výdaje bylo zjištěno, že s některými

provozními pracovníky nebyl uzavřen pracovní poměr, nýbrž v rámci úsporných opatření pouze dohoda o pracovní činnosti. Formální náležitosti kontrolovaných dohod byly bez závad. Stanovený limit počtu přepočtených pracovníků byl v průběhu roku 2000 dodržen.

Mzdové prostředky byly ve sledovaném období čerpány efektivně.

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

Při kontrole dodržování nařízení vlády o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb bylo zjištěno, že ve školních letech 1994/1995 až 1996/1997 mělo tehdejší vedení školy ponechat ve škole potřebný počet učebnic a učebních textů pro vytvoření knihovny pro sociálně potřebné žáky k bezplatnému užívání. Od školního roku 1996/1997 knihovna učebnic a učebních textů má být udržována v rozsahu pokrývajícím potřeby maximálně 10 % žáků školy. Škola sklad učebnic a učebních pomůcek při inventarizaci majetku v roce 1994 v účetnictví odepsala, učebnice však byly nadále ponechány ve školním skladu a jsou zapůjčovány bezúplatně všem žákům školy. Tím došlo k porušení nařízení vlády o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb a zákona o účetnictví.

V průběhu roku 2000 škola čerpala finanční prostředky na nákup knih, učebnic, odborných časopisů pro žáky i pedagogy ve výši 1,11 % z přidělených provozních ONIV.

Finanční prostředky poskytnuté na ostatní neinvestiční výdaje byly ve sledovaném období čerpány efektivně.

Hodnocení efektivnosti čerpání účelových prostředků

Rozpočtovou změnou k 1. říjnu 2000 přidělil školský úřad organizaci účelové prostředky na odstranění havárie kotle a sporáku ve školní jídelně a na opravu havarijního stavu zdi v jedné ze školních budov. Přidělené prostředky byly vyčerpány v souladu s jejich určením a řádně zúčtovány se státním rozpočtem.

Přidělené účelové finanční prostředky byly ve sledovaném období čerpány efektivně.

Hodnocení efektivnosti čerpání investičních prostředků

Škola v roce 2000 čerpala ze státního rozpočtu investiční prostředky na modernizaci soustruhu SUF 16 CNC. Kontrolou faktury na dodané komponenty nebyly zjištěny závady. Škola použila přidělené investiční prostředky v souladu s jejich určením, prostředky byly řádně zúčtovány se státním rozpočtem.

Přidělené investiční prostředky ze státního rozpočtu byly čerpány efektivně.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly ve sledovaném období využity efektivně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a požární ochrana

Hlavní úkoly vyplývající z předpisů o BOZP jsou zajišťovány ředitelem školy. Prováděním vedlejších úkolů ředitel pověřil bezpečnostního technika a preventistu požární ochrany. Oba jsou ve škole zaměstnáni zároveň i jako dílenští učitelé. Počátkem každého školního roku

organizují školení žáků a zaměstnanců zaměřené na oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a na požární ochranu. Získané znalosti ověřují ústně formou dotazů a odpovědí; následně pak během roku konají kontrolu dodržování bezpečnostních a požárních předpisů. Pro zjištění stavu budov patřících škole, tj. hlavní budovy a budovy dílen, a plnění opatření vyplývajících z BOZP a PO, ustavuje ředitel každoročně tříčlennou komisi. Tato komise vykonává prověrku BOZP a jednotlivé zjištěné závady a nedostatky shrne v plánu ozdravných opatření, kde uvede termín jejich odstranění a osobu za odstranění zodpovědnou. Jak vyplývá z rozboru školní úrazovosti vypracovaného za školní rok 2000/2001 a z knihy školních úrazů, došlo ve škole a v budově dílen celkem k jedenácti úrazům žáků. Ke všem úrazům byly vyhotoveny záznamy o úrazu a tyto záznamy škola zaslala na příslušné úřady a instituce. Žádný z uvedených úrazů nebyl klasifikován jako smrtelný, těžký, nebo hromadný. Na základě předloženého výkazu V36-01 za školní rok 2000/2001 bylo nutno dle posudků lékařů odškodnit devět úrazů v celkové částce 4.500,-Kč. V letošním školním roce 2001/2002, resp. do data zahájení inspekce, neeviduje škola dosud žádný školní úraz. Dle výkazu Nem-úr za rok 2000 a dle knihy pracovních úrazů byl v roce 2000 ve škole zaevidován pouze jeden úraz provozní zaměstnankyně. Tento úraz si vyžádal pracovní neschopnost, byl k němu vyhotoven záznam o úrazu a dle posudku lékaře byl následně odškodněn částkou 4.940,-Kč. V roce 2001, resp. do data zahájení inspekce, není v knize pracovních úrazů zaevidován žádný pracovní úraz.

Dle předložených dokladů bylo dále zjištěno, že ve dnech 24. a 29. listopadu 2000 byla ve škole prováděna Inspektorátem bezpečnosti práce kontrola zaměřená na stav budov z hlediska BOZP. Shledané závady jsou odstraňovány průběžně, a to v závislosti na finančních možnostech školy.

Povinnost vyhledávat a zjišťovat rizika, uložená zákoníkem práce v platném znění, je ředitelem školy plněna: v jím vydané směrnici pro poskytování OOPP je zpracován seznam rizik a z nich vyplývající příslušná opatření, především poskytování osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP) zaměstnancům i žákům při praktickém výcviku.

Ředitel školy vyhotovil seznam prací a pracovišť zakázaných ženám a mladistvým a seznamuje s ním v rámci pravidelného školení prostřednictvím bezpečnostního technika zaměstnance i žáky.

Revize elektrických a ostatních zařízení jsou prováděny v termínech stanovených platnými ČSN.

Činnosti provozované v budově školy jsou dle vypracovaného Posouzení požárního nebezpečí charakterizovány jako činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím. Opatření vyplývající z uvedeného posouzení, čímž je zejména zpracování požární dokumentace dle platné vyhlášky o požární prevenci, jsou plněna.

Fyzickou kontrolou nebyly zjištěny žádné zjevné závady či nedostatky.

Činnost školy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a v oblasti požární prevence je plně v souladu s platnými obecně závaznými předpisy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina čj. 21.515/92-24 ze dne 27. července 1992;
- Dodatek č. 1 ke zřizovací listině čj. 30 992/98-21 ze dne 11. listopadu 1998;
- Dodatek č. 2 ke zřizovací listině čj. 18 421/99-21 ze dne 31. března 1999;
- Dodatek č. 3 ke zřizovací listině čj. 21 533/2000-21 ze dne 22. června 2000 a přílohy ze dne 14. prosince 2000;

- Rozhodnutí MŠMT ČR ze dne 10. října 2001 o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj.25378/01-2;
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/01;
- Koncepční záměry školy pro období 2001 – 2005;
- Vnitřní řád školy ze dne 1. listopadu 2001;
- Rozvrh hodin;
- Personální dokumentace;
- Evidence žáků;
- Třídní knihy navštívených tříd;
- Katalogové listy žáků denního studia;
- Protokoly o přijímacím řízení;
- Záznamy z pedagogických rad;
- Záznamy z pracovních porad;
- Učební plány školy platné pro školní rok 2001/02;
- Tematické plány vyučovaných předmětů ve školním roce 2001/02;
- Plány činnosti předmětových komisí ve školním roce 2001/02
- Plán hospitační činnosti ředitele školy a hospitační záznamy;
- Hospitační a kontrolní záznamy zástupkyně ředitele školy;
- Plán činnosti výchovného poradce;
- Plán exkurzí pro školní rok 2001/02
- Minimální preventivní program SPŠ pro školní rok 2000/01 ze dne 1. září 2001;
- dokument Další vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2001/02;
- Vnitřní mzdový předpis včetně dodatků;
- statistické výkazy P1 - 04 za rok 2000;
- osobní spisy vybraných zaměstnanců;
- namátkově vybrané uzavřené dohody o provedení práce, o pracovní činnosti;
- podklady ke zpracování mezd za 1 – 12/2000;
- účetní závěrka k 31. srpnu 2000, účetní doklady za rok 2000;
- inventurní soupisy k 31. prosinci 2000;
- faktury – čerpání účelových prostředků, investičních prostředků v roce 2000;
- rozbory hospodaření za rok 2000;
- zúčtování finančních vztahů příspěvkových organizací se státním rozpočtem za rok 2000;
- Závazné ukazatele rozpočtu NIV pro rok 2000;
- Příkaz ředitele č. 2 k vedení žákovské a učitelské knihovny;
- dokumentace ze školení zaměstnanců a žáků o BOZP a PO;
- zápisy z prověrky BOZP a PO;
- plány ozdravných opatření;
- knihy úrazů;
- Výkaz V36-01 o úrazovosti mládeže za školní rok 2000/01;
- Výkaz Nem-Úr o úrazovosti pracovníků za rok 2000;

- záznamy o školním a pracovním úrazu;
- rozbor školní úrazovosti za školní rok 2000/01;
- Protokol z kontroly IBP Plzeň z 29. listopadu 2000;
- směrnice pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP), karty OOPP
- seznam prací a pracovišť zakázaných ženám a mladistvým;
- traumatologický plán;
- revizní zprávy;
- Posouzení požárního nebezpečí;
- požární řády;
- požární poplachové směrnice;
- požární evakuační plán;
- požární kniha;
- dokumentace o odborné přípravě požárních hlídek;
- směrnice pro činnost požárních hlídek;
- požárně technické charakteristiky látek.

ZÁVĚR

Schválený vzdělávací program je stabilním celkem, který odpovídá materiálně-technickým možnostem školy. Výrazným pozitivem školy jsou korektní vztahy mezi učiteli a žáky, které přispívají ke klidné pracovní atmosféře a promítají se v ukázněném a zdvořilém vystupování žáků. Bohatá sportovní činnost je výchovně využívána k pěstování pocitu sounáležitosti žáků se školou.

Plánování výuky vychází ze schválených učebních dokumentů; učební osnovy teoretických předmětů jsou plněny. Tato výuka probíhá převážně v tradičním pojetí, v hodinách je většinou opomíjeno motivační působení a chybí zařazování aktivizujících učebních činností. Možnost využívat průběžné hodnocení jako efektivní nástroj pro vedení žáků není vyučujícími doceňována. Celkově byl průběh vzdělávání hodnocen jako průměrný.

Roční plánování a organizační struktura odpovídají zajišťovaným činnostem.. Vedením školy jsou vytvářeny podmínky pro efektivní spolupráci mezi jednotlivými útvary. Personální zajištění výuky je s ohledem na dosaženou způsobilost pedagogických pracovníků průměrné. Slabším článkem v řízení školy je kontrolní a evaluační činnost. Celkově byly podmínky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům využívány efektivně.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	4. března 2002	119/02
Zřizovatel	4. března 2002	119/02

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány

ú